

**Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara**

Diplomová práce

SYMBOLY A ZNAKY NAŠÍ CVILIZAČNÍ SOUČASTNOSTI

BcA. Kristýna Šraierová

Plzeň 2018

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra designu

Studijní program Design

Studijní obor Ilustrace a grafický design

specializace Malba

Diplomová práce

SYMBOLY A ZNAKY NAŠÍ CVILIZAČNÍ SOUČASTNOSTI

BcA. Kristýna Šraierová

Vedoucí práce: doc. akad. mal. Aleš Ogoun

Katedra designu

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2018

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval(a) samostatně a použil(a) jen uvedených
pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2018

podpis autora

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala mému partnerovi, rodině a přátelům za jejich podporu a dále vedoucímu mé práce doc. akad. mal. Alešovi Ogounovi za jeho rady, podněty a připomínky při průběžných konzultacích.

Také bych ráda poděkovala umělcům, kteří se mnou spolupracovali na nahrávání básní, jmenovitě *Lucii Charouzové, Lucii Vojtíškové, Johaně Ševelové, Petře Buzkové, Lucii Reinišové, Bety Suchanové, Václavu Pecháčkovi a Matějovi Komárkovi*. Za editaci audií děkuji Bety Suchanové a za technickou podporu při vytváření QR kódů a nahrávání audií na web děkuji Janu Floriánovi.

OBSAH

1. MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE.....	1-3
2. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE.....	3-8
3. PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY.....	8-9
4. POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR.....	10-14
5. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	15-16
a) Knižní a periodická literatura	
b) Internetové zdroje	
c) Jiné elektronické zdroje	
6. RESUMÉ.....	17-18
7. SEZNAM PŘÍLOH.....	19-3

MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Hlavním a nejbližším tématem v mé tvorbě je člověk. Vedle lidské skořápky se věnuji i její neoddělitelné části – duši a jejím emocím. V obrazech kladu důraz na práci s barvou a světlem. Prostřednictvím malby hledám formu, kterou bych mohla vyjádřit své pocity, názory či myšlenky.

Největším mezníkem v mé tvorbě byla bezesporu má bakalářská práce. Během ní jsem našla směr, kterým jsem se dále začala ubírat. Téma *Vnitřní nutnost projevu a tvůrčí proces jako cesta k seberealizaci introverta či exhibicionisty* jsem pojala jako cyklus obrazů, kterými jsem se snažila vyjádřit chvíle spojené s hledáním sama sebe. Finální forma obrazů je složená z pohybu figury v imaginárním prostoru tvořeným pomocí barevných ploch (viz. příloha 1-3). Pohyb je téma, kterému se ve své tvorbě věnuji opakovaně.

Fascinuje mě myšlenka převedení pohybujícího se objektu do statického prostoru obrazu. Pohyb se mi jeví jako vyjádření tohoto zrychleného světa. Neustále se někam přemísťujeme, spěcháme, jen málokdy setrváme v klidu na jednom místě. Jedna z mých velkých inspirací jsou jistě futuristé, kteří se věnovali zachycení pohybu v obraze.

Během magisterského studia jsem navazovala na techniku z bakalářské práce a zkoušela ji rozvíjet například v obraze *VZ TAHY* (viz příloha 4) nebo v sérii *Dotek* (viz příloha 5), kde jsem zmenšila formáty obrazů a pracovala jen s částí figury (specificky s rukou). Tyto dva projekty byly doplněny o zvukovou nahrávku čteného přednesu autorské poezie. Jednalo se o mé básně, sebrané z posledních let. Poté jsem je zkompletovala a vytvořila autorskou knihu básní a ilustrací *NE VĚDO MOST* (viz příloha 7) pod vedením *MgA. Ing. Václava Šlajcha*.

U ilustrací této knihy také začalo mé černé období, kdy jsem se věnovala rozpíjení tuše. To se odrazilo i v mé malbě v triptychu *Černá v duši* (viz příloha 6). Poté jsem v projektu *Vytěsnění* experimentovala s obrazem plochy a vytvořila objekt, který obklopuje diváka (viz příloha 8). Instalace byla doplněná o autorsky vyrobené vůně.

V zimním semestru druhého ročníku jsem vytvořila sérii *MĚ STO* (viz příloha 9). Ideou této série je ztracení identity ve městě, splynutí jedince v davu. Tato anonymita a

neznámé příběhy jsou součástí mnoha paralelních rovin obsažených v prostředí města, která se mohou překrývat nebo úplně míjet. Je tu mnoho světů, které náhodně objevujeme, některé možná nikdy neobjevíme. Pro formu jsem si zvolila vyobrazení městské krajiny s davem lidí. Na toto téma úzce navazuji ve své diplomové práci. Tento proces byl cestou k mé závěrečné práci. Má diplomová práce nese název *Symboly a znaky civilizační současnosti*. Nakonec jsem sérii vzniklých obrazů pojmenovala *Display*. Jak již druhý název napovídá, řeším v ní problematiku chytrých telefonů a náš svět za displejem.

„Displej - zařízení pro zobrazování číslic a znaků“¹

Po dokončení práce jsem se pokusila dohledat umělce, kteří se věnovali podobné problematice. V oboru malby zmíním *Dana Witze*, který maluje hyperrealistické portréty lidí zírající do displeje telefonu (viz příloha 10). Dále také v tvorbě *Erin Pollock* nalezneme obrazy, které zobrazují obsesi chytrým telefonem, avšak s tím rozdílem, že v obrazech lidé místo do telefonu zírajících do prázdných rukou (viz příloha 11). Zaujal mě pojem, který jsem objevila v jednom z jejích rozhovorů, kde popisuje, že si uvědomuje, že se také stala jednou ze „*zombie mass*“²(dav zombie). Připadá mi to celkem výstižné pojmenování tohoto problému.

Také na tento problém odkazují ve své tvorbě i graffiti umělci kupříkladu umělec *Bifido*, který ve svém výtvaru *Důmyslný rytíř Don Quijote de la Mancha*, inspirovaný kapitolou ze stejnojmenné knihy, znázornil osoby s telefonem, kteří ovšem místo lidské hlavy mají hlavu ovčí – stává se z nich stádo ovcí, a proto proti nim vyjíždí rytíř, který se je snaží osvobodit od telefonů (viz příloha 12). Myslím, že poselství je zcela zřejmé. Také slavný *Banksy* ve své tvorbě reaguje na tento problém dílem *Mobile Lovers*, na kterém jsou znázornění milenci v objetí kontrolující své telefony za zády partnera (viz příloha 13). Celkem úsměvná a trefná mi přišla fotografie postaršího páru pózující ve stejné pozici před dílem.

¹ ČERVENÁ, Vlasta. *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost: s dodatkem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky*. Vyd. 2., opr. a dopl. Praha: Academia, 1998, s. 60. ISBN 80-200-0493-9.

² WEISENSTEIN, Kara. *Classically-Styled Paintings Reveal How Obsessed We Are With Our Cellphones: By taking away our phones, Erin Pollock exposes what we look like as internet-obsessed zombies*. [online]. 5.8.2016 [cit. 2018-04-25]. Dostupné z: https://creators.vice.com/en_au/article/yp59a7/classical-style-paintings-depict-internet-smartphone-obsession

Z českých umělců bych uvedla tři, kteří se sice nevěnují této tematice, ale jejich proces a forma tvorby je mi velmi blízká. Zmínila bych tedy Josefa Bolfa, který vrstvením barev a jiných médií vytváří obrazy, v nichž jsou zasazeny osoby do deformovaných prostorů a pracoval taktéž i s městskou krajinou (viz příloha 14). Dále Janu Vojnárovou, která vymývá malbu figur a dává jim tak pocit nestálosti. Také je vkládá do prostorů vytvořených na základě evokace reality, ale zároveň ve finálních dílech působí jako prolínající se různá místa (viz příloha 15). Poslední, koho bych ráda jmenovala, je Tadeáš Kotrba, který pracuje s podobným procesem jako já ve své tvorbě. Reflektuje zážitky ze života a dává jim formu obrazu. Posléze umísťuje figury do abstraktnějšího prostředí či výseků z reálného světa (viz příloha 16).

TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE

Mé téma Symboly, znaky naší civilizační současnosti, je velice obsáhlé ale zároveň specifické. Lze si pod ním představit téměř cokoliv, ale zároveň je ohraničené přítomností.

Zvolila jsem si ho, jelikož mi je velmi blízké. Jsme generace ypsilon, pro nás je symbolem doby něco jiného než pro předchozí generaci a pro další to bude opět něco jiného. Nechci se věnovat rozdílnosti dob, ale naopak tomu, co nás všechny spojuje, to že žijeme ve stejné současnosti. Obrazy reality života kolem nás jsou stejné, avšak každý je vidíme svým úhlem pohledu.

V této realitě jsem hledala spojující bod. Nakonec jsem dospěla k věci, kterou vlastní téměř každý z nás a která označuje moderní osoby – chytrý telefon. Ve své práci se zaměřuji na display – součást telefonu, která se pro nás stává se prostředníkem získávání informací, zachycování světa, ale i komunikace s lidmi. Je to jakási brána do našeho vlastního prostoru. Původně jsem chtěla říci do imaginárního světa, avšak ona to není iluze, telefony a připojení k síti se staly velkou součástí naší reality.

Ve virtuálním světě můžeme snadněji předstírat něco, co nejsme. Můžeme být zde odvážnější, protože ničemu nečelíme. Tento svět téměř nemá hranice. Pomocí chytrých

telefonů jsme vstoupili do nové reality, která nám dává neustálý přístup k informacím a komunikaci s celým světem.

Nedávno mi byla položena otázka, zda nejsem na svém telefonu závislá? Bylo to myšleno jako vtip, ale zároveň i jako pichlavá poznámka na mé chování. Začala jsem tedy přemýšlet nad tím, jak moc jsem závislá na tomto zařízení. Rozhodla jsem se zjistit význam těchto nových technologií pro můj život.

Jak se tedy nejlépe prokazuje závislost? Tím, že se odříznete od jejího zdroje.

„Mobilní – být schopný přemístění , pohyblivý , přenosný“³

Dala jsem tedy si výzvu. Vypnula jsem si mobilní data v telefonu a celkově jsem omezila přístup k internetu jen na dobu, kdy jsem doma u počítače. Upřímně si myslím, že pro většinu mladých lidí a nejenom pro ně je mobilní připojení nedílnou součástí života. Každý ho možná užívá z různých důvodů, někdo hledá přes mapy trasu do cílového bodu nebo používá navigaci, jiný pro komunikaci přes sociální sítě, další ho zas využívají pro vyřizování e-mailů nebo focení a zachycení světa kolem nás, či třeba pro zařizování jednoduše čehokoliv: zjistit otevírací dobu obchodu, číslo do restaurace, vyhledání spojení MHD, také pro mnoho lidí je to zdroj neustálého přístupu k informacím... Samozřejmě, když jsem byla mladší, bylo naprosto běžné být odpojen, jelikož žádný chytrý telefon neexistoval a připojit se člověk mohl právě jen z domova. Nicméně doba se změnila a s ní také technologie.

„Fabry: Byl málo výkonný. Moderní technice už nemohl stačit. A za druhé – za druhé – je to veliký pokrok, že... pardon

Helena: Co?

Fabry: Prosím za odpuštění. Je to veliký pokrok rodit strojem. Je to pohodlnější a rychlejší. Každé zrychlení je pokrok, slečno. Příroda neměla ponětí o moderním tempu práce.“⁴

³ ČERVENÁ, Vlasta. *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost: s dodatkem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky*. Vyd. 2., opr. a dopl. Praha: Academia, 1998, s. 184. ISBN 80-200-0493-9.

⁴ ČAPEK, Karel. *Dramata*. Praha: Dobrovský, 2013, s. 92. Omega (Dobrovský). ISBN 978-80-7390-006-9.

Na co jsem tedy během těch pár týdnů bádání přišla? Na začátku jsem pociťovala nutnost sdělit někomu, co se mi právě odehrává v životě přes sociální sítě. Také mě sužoval strach, že obdržím online zprávu a já jakožto offline příjemce, přicházím o možnost odpovědi. Dále jsem si uvědomila svou nepřípravenost na každodenní svět. Předtím jsem si velmi málo věcí zjišťovala předem. Spoléhala jsem na online připojení a s ním na možnost cokoliv dohledat. Bez něj jsem najednou byla ztracena. Zvykla jsem si na chytrý telefon jako na každodenního pomocníka a najednou byl pryč. Cítila jsem, že mi něco schází.

Jistě, že mi došlo, že je to absurdní. Vlastně jde i o jistou lenost a zvyk. Není to o tom, že bez toho to nejde, jen ta cesta je jiná a člověk zapomněl, jak se po ní chodí. Po několika dnech se dostavila úleva z odpojení. Předtím mě během dne provázelo neustále pípání a vibrování telefonu, oznamující příchod zprávy, e-mailu, či nějaké notifikace. Poté následovala má okamžitá reakce či přemýšlení nad obsahem. Najednou nic z toho nebylo. Nebyla jsem odpojená ve svém virtuálním prostoru, ale místo toho jsem trávila čas vstřebáváním okolního světa.

Během tohoto pozorování jsem začala kreslit spolucestující v MHD. Došla jsem ke zjištění, že je snadnější skicovat osoby, které jsou připojeny ke svému telefonu než ty, kteří jsou offline, protože ty Vás často zaregistrují téměř okamžitě, zatímco ty online si Vás povětšinou nikdy ani nevšimnou.

Také jsem zjistila, že už mi téměř nikdo nevolá ani nepíše sms zprávy. Co když neznají mé číslo? Nemohou se tak se mnou spojit. To, co nás nejvíce trápí, je strach, že něco zmeškáme nebo o něco přijdeme. Opravdu se ale náš svět zhroutlí, když nám tento online svět na chvíli uteče? Bez internetu nelze nic zjišťovat ani vyhledávat a z chytrého telefonu se tak stává ten *“hloupý”*, klasický mobilní telefon. Ten je stále užitečným pomocníkem, jen už toho neumí tak mnoho – pouze telefonovat, fotit a posílat zprávy. Copak nám to nestačí?

„Telefon – elektrické zařízení k přenášení řeči na dálku“⁵

⁵ ČERVENÁ, Vlasta. *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost: s dodatkem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky*. Vyd. 2., opr. a dopl. Praha: Academia, 1998, s. 445. ISBN 80-200-0493-9.

Po ukončení mého odpojení mě překvapilo, že jsem obdržela jen šest zpráv – v jedné se mě blízká osoba tázala, zdali bych nešla na schůzku, avšak i když její otázka zůstala bez odpovědi, nenapadlo ji zavolat, tak jsme se tedy nesetkali. Čí to byla vina? Těžko říci. Ostatní zprávy sdělovaly zážitky odesílatelů. Také jsem obdržela 58 notifikací, z nichž asi tak 7 bylo podstatných a ostatní byly zcela bezvýznamné.

Shrnutu a podtrženo jsem vlastně o nic nepřišla. Nikomu jsem nechyběla, nikdo si mého činu ani nevšiml. Byl to podstatný krok pro mě, ale moje okolí jej nezaregistrovalo.

Kdybych se smazala ze sociálních sítí zcela, možná by si toho také nikdo ani nevšiml.

Na konci svého průzkumu jsem chtěla být úplně offline, mimo dosah všech sítí, ale nakonec se to bohužel neuskutečnilo. Uvědomila jsem si, že pro většinu z nás, tak jako pro mne, být online, připojen k sítím, znamená i komunikaci v práci a vyřizování různé administrativy (třeba i placení nájmu a podob). Přemýšlela jsem nad tím, že v současné době téměř neexistuje zaměstnání, kde by po nás nevyžadovali být na příjmu. Pro mnohé z nás by čin odpojení mohl znamenat potenciální konec v našem zaměstnání.

„Rádus (robot): Nebudu pro Vás pracovat.

Helena: Proč nás tak nenávidíte?

Rádus: Nejste jako Roboti. Nejste tak schopní jako Roboti. Roboti dělají všechno. Vy jen poroučíte. Děláte zbytečná slova.

Helena: To je nesmysl, rádie. Řekněte, ublížil Vám někdo? Já bych tolik chtěla, abyste mi rozuměli!

Rádus: Děláte slova.

Helena: Vy schválně tak mluvíte! Doktor Gall Vám dal větší mozek než jiným, větší než nám, největší mozek na světě. Vy nejste jako ostatní Roboti. Vy mně dobře rozumíte.“⁶

Jak to mají ostatní? Odpověď na tuto otázku jsem hledala prostřednictvím online dotazníku. Tázala jsem se zde na otázky ohledně chytrého telefonu a jeho užívání. Celkově se mi podařilo získat 128 zodpovězených formulářů. Většina dotázaných byla z generace Y (narození 1980-2000), číselně se jednalo o počet 115 osob, zbytek

⁶ ČAPEK, Karel. *Dramata*. Praha: Dobrovský, 2013, s. 109. Omega (Dobrovský). ISBN 978-80-7390-006-9.

dotázaných byl z *generace X* (1965-1980) a *generace Baby Boomers* (1943-1964). Podařilo se mi tedy získat vzorek, který odpovídá mé generaci a mohu s ním porovnat své závěry.

„Domin: pochodeň, která koluje z ruky do ruky, z věku do věku, věčně dál.

Helena: Večerní lampa rodiny. Děti, děti, musíte už spát.

Žárovka zhasne.¹⁷

Ohledně sociálních sítí jsem položila otázek několik. Jedna z nich byla kolikrát denně se k nim přihlašujete, z dotázaných odpovědělo 61,4 % vícekrát denně, 11 % přibližně každou hodinu a 12,6 % pokaždé když dostanou notifikaci. V souvislosti s předchozí otázkou mě překvapilo, že pouze 54,3 % odpovědělo, že nemá v telefonu zapnuté upozornění na sociální síť. Průzkum také ukázal, že dotázaní nejčastěji komunikují přes Messenger 80,3 %, dále 36,2 % využívá volání přes telefon, 29,9 % e-mailu a 26 % textových zpráv. Dokonce i v osobní komunikaci s přáteli se Messenger umístil na prvním místě s 66,7 %. Zajímavé však je, že při osobní schůzce přátelé dotazovaných jen ve 2,4 % nepoužívají telefon. Jedna individuální odpověď výstižně shrnula odpovědi na tuto otázku – „*Někdo vůbec, někdo trochu, jedna kamarádka non-stop*“. Opět se tedy potvrzuje, že velká část komunikace *generace Y* probíhá právě přes sociální síť.

Ve své diplomové práci se zabývám také cestujícími v MHD, tak jsem se dotázala, co dotázaní nejčastěji dělají během jízdy MHD. Ukázalo se, že je mezi nimi možná i více offline cestujících, jelikož 67,7 % kouká z okna, 37 % si čte knihu, noviny nebo časopis, 29,9 % omylem poslouchá cizí rozhovory (či záměrně) a 15 % se učí, ale také se mezi nimi objevují lidé připojení k telefonům, kteří poslouchají hudbu - 45,5 %, další si čtou novinky a zprávy - 26,8 %, jiní si prohlíží příspěvky na sociálních sítích - 25,2 %, 18,9 % si píše s přáteli, 10,2 % si čte e-maily a odpovídám na ně, v neposlední řadě 5 % telefonuje.

Na konci dotazníku jsem položila dvě zásadní otázky. Jedna z nich byla, jestli si dotázaní dokážou představit jejich běžný týden bez internetového připojení, překvapilo mě, že 46,9 % odpovědělo ano. Zaujala mě jedna individuální odpověď na tuto otázku, která mi připadá výstižná pro mnohé z nás: „*Představit si to jistě dokážu, ale silně*

¹⁷ ČAPEK, Karel. *Dramata*. Praha: Dobrovský, 2013, s. 137. Omega (Dobrovský). ISBN 978-80-7390-006-9.

pochybuji, že někdy takový týden nastane.“. Jak jsem již výše zmínila, uvědomuji si, že komunikace přes internet je téměř nezbytná pro fungování v tomto moderním světě.

Poslední klíčovou a nepříjemnou byla, zdali si dotazovaní myslí, že jsou na svém telefonu závislí. Ze všech dotázaných 40 odpovědělo že ne, což mě překvapilo vzhledem k předchozím odpovědím, z kterých vyplývá, že aktivně a často využívají své přístroje. Možná si to jen člověk nechce připustit, jak moc se nám chytrý telefon dostal pod kůži a zasahuje do našich životů.

Jsem závislá na chytrém telefonu a tahle moje černá skříňka uvnitř sebe skrývá mnoho z mé reality ať už té fiktivní nebo opravdové. Co je vlastně opravdové? Možná je to celé jen černá díra, která nás postupně pohlcuje.

Ať chceme či ne, většina z nás je touto *“infekcí“* nakažena.

Lze proti tomu bojovat, mé doporučení je příroda a vztahy.

„Helena sama: Oh, hluchý květ! To je to slovo! Zastaví se u Halemeierových květů. Ach květy, jsou mezi vámi také hluché? Ne, ne! Nač byste potom kvetly? ...“⁸

PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY

Hledala jsem směr, kterým se budu ubírat ve své diplomové práci. Původním mým záměrem bylo řešit tematiku města, což mělo navazovat na sérii MĚ STO, kterou jsem vypracovala na konci druhého ročníku magisterského studia. V projektu byl kladen důraz na zastavení jedince a existencionální pocity spojené s anonymitou obyvatel města. Pro zpracování jsem chtěla využít neobvyklé nepravidelné geometrické formáty, které by doplňovaly architekturu města a zároveň by se propojovaly s barevnými plochami, jenž obvykle tvoří mé obrazy. Tato snaha však nedosáhla svého cíle. Došla jsem k závěru, že nejsem schopna vymyslet tento nepravidelný útvar předtím, než samotný obraz začnu tvořit. Nedokázala jsem vymezit přesné plochy. Zjistila jsem, že jsem je schopná

⁸ ČAPEK, Karel. *Dramata*. Praha: Dobrovský, 2013, s. 109. Omega (Dobrovský). ISBN 978-80-7390-006-9.

poskládat až v momentě, kdy obraz začnu malovat (viz příloha 17,18). Dopadlo by to tedy tak, že v tomto případě by se vyobrazení přizpůsobovalo formátu nikoli naopak, což nebyl můj původní záměr. Celá původní myšlenka by přestala dávat smysl. Další z důvodů, proč jsem své zaměření změnila je, že po konzultacích s vedoucím mé práce doc. akad. mal. Alešem Ogounem jsme dospěli k názoru, že tato tematika je již vyčerpaná a nepříliš aktuální.

Snažila jsem se tedy nalézt nové podněty. Jako znak moderních lidí jsem nakonec shledala chytrý telefon a jeho černý display, který nás pohlcuje (skica viz příloha 19,20). Některé obrazy vznikaly na základě skic spolucestujících v dopravních prostředcích (viz příloha 21,22). Jako objekty jsem si vybírala ty, kteří jsou připojeni ke svým telefonům. Jiné obrazy vznikly pomocí skic mých rukou (viz příloha 23,24). Ústřední obraz vzniknul pomocí evokace reálného prostoru bytu.

Rozhodla jsem se, že své obrazy doplním o texty básní (viz příloha 36). Sepsala jsem tedy básně, které podporovaly mé myšlenky v obrazech, a nakonec dostaly mluvenou formu v podobě audionahrávek (viz další kapitola).

Ohledně audiovizuální tvorby jsem narazila na zajímavý rozhovor v rádiu. Na Slezské univerzitě pod katedrou audiovizuální tvorby vzniknul projekt vzdělávacích filmů k básním, který má sloužit pro školy a přibližovat tak žákům poezii.

„Žijeme v době, která je hodně vizuální, žijeme v době, kdy obraz je součástí každodenních životů, ať už jde o sociální sítě, ať už jde o média, všechnen ten prostor zaplavují obrazy a možná se může zdát, že v tomto prostoru poezie nemá své místo a my právě chceme ukázat, že v tomto světě může obstát a že může přinést nějaké originální vidění“⁹ říká Monika Horsáková vedoucí oddělení audiovizuální tvorby Slezské univerzity.

Věřím tomu, že tato nová forma poezie zaujme více žáků než jen pár jedinců jako dříve. Jsem tedy zvědavá, jestli u mé závěrečné prezentace audiovizuální zážitek osloví také některé, kteří by jinak přešli mé obrazy bez povšimnutí.

⁹ *Ranní Plus*[rozhlasový pořad]. ČRo Plus – Praha, 15.3.2018 9:10-9:34

POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Obrazy, kromě ústředního, zachycují jedince pohlcené virtuálním světem. Jednou z pohledu zpoza displeje a podruhé z pohledu okolního světa. Figuru pohlcuje světlo nebo tma displeje, stává se jeho součástí. Jde o propojení technologie a člověka.

*„Ještě svítíš, důmyslné světélko, ještě oslňuješ, zářivá, vytrvalá myšlenko!
Vědoucí vědo, krásný výtvoře lidí!“¹⁰*

Finální série tedy obsahuje 5 obrazů (viz příloha 28-30) - ústřední a zároveň největší obraz o rozměru 195x195cm (viz příloha 34) , dva větší o rozměru 160x160cm (viz příloha 31 a 35) a poslední opět dvojice tentokrát maloformátových obrazů 75x125cm (viz příloha 32,33). Formáty se liší dle tématu.

Dvojice menších obrazů zachycuje svět za displejem a náš dotek jako vstup do něj. Zatímco dva větší zobrazují skupinu připojených cestujících a poslední nejvíce rozměrný ukazuje prázdno před vypnutým displejem bez lidské stopy.

Vesměs tedy využívám figurální tematiky opět zasazené do imaginárních prostorů, které vytvářím pomocí barevných segmentů. Figury jsou konfrontovány s displejem ať už zhasnutým, kdy dochází k momentu zastavení, nebo k rozsvíceným, které nás pohlcují. Vlastně displej telefonu tvoří neustálé obrazy a s obrazy malovanými mají společné to, že vytváří pocit iluzivního trojrozměrného prostoru.

U větší dvojice řeším ztracení v davu (viz příloha 31 a 35). Pojmenovala jsem je *Metro a Spolu autobusem*. Jedná o cestující v dopravních prostředcích, kde každý z nich je odpojen ve svém vlastním virtuálnímu světě a přestávají vnímat sebe i své okolí.

*„Všichni přítomně nepřítomní,
v jednom autobuse,
ale každý ve svém světě.“*

Úryvek z autorské básně Spolu autobusem

¹⁰ ČAPEK, Karel. *Dramata*. Praha: Dobrovský, 2013, s. 137. Omega (Dobrovský). ISBN 978-80-7390-006-9.

Z davu se tak stávají spíš vytržení jedinci, kteří jsou poskládáni vedle sebe. Je téměř běžné nebýt duchem přítomný a mít upoutané oči k displeji místo na okolní svět. Figury v mých obrazech se protínají s barevnými plochami, které tvoří na půl reálný a napůl imaginární svět. V těchto segmentech se občas rozplývají či naopak z nich vystupují určité části těla. Ráda bych také odkázala na básně (viz příloha 36), které doplňují mé všechny obrazy z této série.

„Neslyším,

Nevidím,

Neposlouchám,

Nevím, kde jsem,

Kam směřuji.

Ztratila jsem se ve virtuálním světě.“

Úryvek z autorské básně Metro

Naopak u menší dvojice obrazů, s názvy *My online* a *Sociální síť*, se neobjevují figury celé, ale jen detaily rukou (viz příloha 32,33). Ty nám totiž umožňují dotykem displeje vstup do těchto našich virtuálních světů. Otevírají nám tu černou skříňku a dávají nám přístup ke všemu, co je zde ukryto. *My online* je obraz, který popisuje spojení mezi lidmi. Jsou na něm dvě dlaně, dvou rozlišných jedinců, jeden se dotýká displeje a je připojen, zatímco druhý je offline, ztratí se tedy tak navždy jejich spojení? V levé části obrazu běží na pásech ikonky lidí, které mají představovat kontakty, tak jako to lze najít v telefonu, či sociálních sítích. Je to seznam malých dušiček, které si lze vybrat a s nimi se spojit. Online svět je dnes běžnou součástí našich životů a funguje ke komunikaci nejen s prací, ale právě i s rodinou a přáteli.

*„Seznámili jsme se online,
Teď občas vyčítám ti,
že na displej koukáš víc než na mě.
Někdy sedíme vedle sebe,
Každý připojen ke své černé díře,
každý v jiném virtuálním světě.“*

Úryvek z autorské básně My online

Druhý obraz Sociální sítě je o našem neustálém připojení. Stále jsme na příjmu, odpovídáme a přijímáme. Ten dotek displeje nám otevírá bránu k informacím, konverzacím... Je stále s námi, chytrý telefon se stal součástí našich životů, sleduje naši polohu, nabízí nám věci, po kterých bychom mohli potenciálně toužit. A my vyhledáváme, píšeme, nalézáme srovnáváme, posíláme, přijímáme, je to velký koloběh, ale skončí někdy? Právě toto reprezentují obdélníky v dolní polovině obrazu, představují okna v prohlížeči, kdy si pořád prohlížíme nové a nové věci. Nezahluje nás občas tento virtuální svět přespříliš?

*Online svět je pryč
jsi nucen rozhlédnout se kolem sebe,
vstřebat informace každodenního světa.
Co víc je reálné,
svět kolem nás
Nebo ten za displejem?*

Úryvek z autorské básně Spolu autobusem

Poslední obraz, jediný své velikosti, který lze označit jako ústřední (viz příloha34). Jako jediný neobsahuje figuru, ale pouze imaginární prostor vytvořený barevnými segmenty. Neobsahuje jí právě proto, že se jedná o *Offline* svět, což je také název obrazu. Z černé plochy se stává pouze symbol, který je však nevýznamný v momentě, kdy není konfrontován s divákem.

*„Vybitý telefon
Epitaf jejich setkání
zbyla jen černá,
Ztratila smysl
není důvod zůstat
Jen odejít.“*

Úryvek z autorské básně Offline

Zhasnutý displej ztrácí svou funkci, není tedy důvod zůstat, jen odejít. Je nepotřebný, dokud ho zas někdo nezapne. Další použití záleží jen na člověku a jeho rozhodnutí. Tato černá skříňka nemá moc sama nad sebou, je ovládána lidmi. Stává se tak závislá na člověku, podobně jako on na ní. Výseky z tohoto obrazu se opakují i v dalších ze série. Všechny obrazy spolu souvisí a řeší stejnou myšlenku, i když pokaždé trochu z jiného úhlu, řeší tento znak – display telefonu.

„Aby učinil diváka účastným tohoto snu, výtvarný umělec vyjadřuje své myšlenky, dojmy, city a duševní stavy tím, že je přepisuje do děl malovaných nebo tesaných nekonečně rozmanitou kombinací bodu, čar, ploch, objemů, barev, světél a stínů.“¹¹

Všechny obrazy mají jako podklad našepsované plátno vypnutém na rámu. Jsou malovány kombinovanou technikou a to sice v podmalbě akrylovými barvami a následně olejovými. Prostor v obrazech je vytvářen barevnými plochami, které se navzájem překrývají. V plochách využívám lazur, které kombinuji s neprůhlednými vrstvami a ty poté společně vytváří hloubku prostoru obrazu. Také jsem použila techniku rozpíjení, která mi připadla jako vhodné doplnění k ostrým hranám světa technologií. Prostředí se tak rozpíjí a stává se pomíjivým.

Barevně jsou obrazy laděné do modré a zelené v kombinaci s černou a šedou. Z temného prostoru vystupují osvětlená místa, vytvořená technikou podobné šerosvitu. Na ty tedy kladu důraz v obraze, protože se jedná o klíčové momenty a snažím se, tak upoutat divákovo oko k detailům. Světlo reprezentuje osvit z displeje telefonu nebo proud míhajícího světa kolem nás. Finální prezentace série má být zarovnaná na středy obrazů

¹¹ KUPKA, František. *Tvoření v umění výtvarném*. Praha: Brody, 1999, s. 7. ISBN 80-86112-16-0.

(v pořadí větší menší ústřední menší a posléze větší – jmenovitě zleva *Metro*, *My online*, *Offline*, *Sociální síť*, *Spolu autobusem* (viz příloha 28-30).

Obrazy jsou doplněny o audio nahrávky básní, které podporují myšlenku obrazů. Tyto audia si můžete otevřít pomocí QR kódů (viz příloha 31-35), které budou umístěny na výstavě pod obrazy nebo vedle, podle instalačních možností. Nahrávky básní můžete také najít na mé webové stránce: <http://www.kristynasraierova.cz/video.html>.

Básně bych chtěla prezentovat i v offline podobě, aby i divák, který nevlastní chytrý telefon mohl také plně vstřebat můj projekt, i když bude ochuzen o audio. Autorkou textů jsem já, ale mluvené nahrávky vznikly ve spolupráci s dalšími umělci, jmenovitě: *Lucií Charouzovou*, *Lucií Vojtíškovou*, *Johanou Ševelovou*, *Petrou Buzkovou*, *Lucií Reinišovou*, *Bety Suchanovou* a *Václavem Pecháčkem* a *Matějem Komárkem*. V podtextu nahrávek je slyšet šum města, kaváren nebo zvuk telefonů, chtěla jsem jimi dotvořit atmosféru místa, kde se obrazy odehrávají. Nahrávky vznikaly na různých místech a v odlišném složení přednášejících, avšak každou z básní říkají minimálně dva lidé, nejčastěji se zde opakuje můj hlas. Za editaci audionahrávek vděčím Bety Suchanové a za technickou podporu při vytváření QR kódů nahrávání audií na web Janu Floriánovi. Myslím, že právě toto audiovizuální propojení by mohl být můj přínos pro obor malby. Jsem si samozřejmě vědoma, že nejsem jediná, kdo se této problematice věnuje. Naopak jsem se sama inspirovala projektem, do kterého se zapojil můj vedoucí *doc. akad. mal. Aleš Ogoun*, kdy byly jeho obrazy doplněny hudbou pomocí RFI kódů. Výstava, kde byla jeho a podobná díla k vidění například i od umělců *Petra Nikla* či *Františka Šorma* aj., nesla název *Sound of pictures*, jednalo se o výstavu obrazů s interaktivní hudební složkou.

Svémi básněmi se snažím dodat atmosféru a porozumění hlubšího významu obrazům. Mnohdy jsem si vyslechla od diváků, že nejsou schopni rozluštit můj záměr, jsem tedy zvědavá, jestli v tomto případě audiovizuálního zážitku to bude pro ně jednodušší. Kladu si otázku, zdali v této formě báseň či obraz neztratí to nejkrásnější, své tajemno. Sama si na tuto otázku nedokáži odpovědět. Nechám překvapit a počkám si na reakce diváků.

„Zeptám se světa, třeba mi odpoví.“

*Úryvek z autorské básně *Spolu autobusem**

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

a) Knižní a periodická literatura

1. ČERVENÁ, Vlasta. Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost: s dodatkem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Vyd. 2., opr. a dopl. Praha: Academia, 1998. ISBN 80-20- -0493-9.
2. KUPKA, František. Tvoření v umění výtvarném. Praha: Brody, 1999. ISBN 80-86112-16-0.
3. Oxford studijní slovník: výkladový slovník angličtiny s českým překladem. Oxford: Oxford University Press, 2010. ISBN 978-019-4306-539.
4. ČAPEK, Karel. Dramata. Praha: Dobrovský, 2013. Omega (Dobrovský). ISBN 978-80-7390-006-9.
5. Příručka pro výtvarníky: úplný přehled malířských a kreslířských materiálů a technik. 2. české vyd., V nakl. Svojtka. Překlad Alois Bauer. Praha: Svojtka, 2003, 256 s. ISBN 80-723-7871-6.

b) Internetové zdroje

1. <http://www.bbc.com/news/uk-scotland-41036361>, vyhledáno 14.4.2018
2. <https://www.livescience.com/38061-millennials-generation-y.html>, vyhledáno 14.4.2018
3. <http://www.hrforum.cz/generace-x-a-y-a-diverzita-na-pracovisti/>, vyhledáno 14.4.2018
4. <https://sebastianchum.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=372981>, vyhledáno 14.4.2018
5. <http://www.moderni-dejiny.cz/clanek/moderni-poezie-do-skol/>, vyhledáno 15.3.2018
6. <http://www.dum-umeni.cz/cz/vystavy/detail/id/148>, vyhledáno 20.2.2018
7. <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/kultura/2061292-josef-bolf-svet-neinterpretuje-maluje-ho-na-hranici-probuzeni>, vyhledáno 28.3.2018
8. <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10123096165-artmix/218562229000002>, vyhledáno 21.2.2018
9. <https://magazin.aktualne.cz/kultura/umeni/co-s-clovekem-udela-apokalypsa-sochy-anny-hulacove-a-obrazy/r~7eb01594099d11e894960cc47ab5f122/?redirected=1524652950>, vyhledáno 21.2.2018

10. <http://flavorwire.com/309121/fascinating-paintings-of-people-entranced-by-their-phones>, vyhledáno 3.4.2018
11. <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2605285/Solved-Graffiti-artist-Banksys-latest-work-showing-lovers-checking-phones-tracked-street-Bristol-long-stay-there.html>, vyhledáno 3.4.2018
12. <http://www.brooklynstreetart.com/theblog/2016/05/31/bifido-don-quixote-and-sheep-on-cell-phones-at-gargar-festival/>, vyhledáno 3.4.2018
13. https://creators.vice.com/en_au/article/yp59a7/classical-style-paintings-depict-internet-smartphone-obsession

c) **Jiné elektronické zdroje**

Ranní Plus[rozhlasový pořad]. ČRo Plus – Praha, 15.3.2018 9:10-9.34

RESUMÉ

My diploma thesis has topic Symbols, signs of our contemporary civilisation. I was searching for thing which would represent the symbol of this contemporary world. I am from generation Y so I try to focus on our worldview. Sometimes I was just observing people or the rush in streets of city and thinking what this significant thing can be. After some time I did realise, that there is one thing which almost everybody owns and you can see it all around – smartphones. The important part of these things is Display, the entrance to our new virtual world. By touching the display we open this black boxes which are hiding many secrets inside. Is everything real over there? Can we imagine our lives without the smartphones? Without the internet connection? Without the mobile network? Would be the world different place without it?

I wanted to find out what this thing means to me. I tried to use my smartphone without internet access. Suddenly my world has changed. I was kind of stressed out, what if somebody is trying to contact me trough social network and I can't answer it. Also I realised I am totally unprepared for day-to-day life. For example I am not able to look up informations before I went out, check out the public transport connection back home or where I am exactly heading and so on. Suddenly I am lost out there. Before that, I always relied on my smartphone. All of the sudden my phone wasn't smart anymore. It became the old classic one (cellphone). Of course it was still useful – you could call and send messages. Is it not enough? Not if you are used to smartphone. It is all about habit. I just forgot the old times without smart phones. So it took me some time to get use to it. After few days I easily run everything without problem. It started feeling relief. Nothing was beeping in my pocket all day long. Almost nothing were interrupting me. I calmed down. I became noticing new things around me. I was not checking my phone every five minutes . I realised almost nobody is calling or sending sms messages anymore.

At this moment I started to draw people around in public transport. I discovered that usually when I draw people connected to their smartphones, they never look up but on the other hand the "offline people" almost immediately noticed me. Based on these sketches of online people I made two paintings in this serie called *Display*.

All sum up I found out smart phone became big part of my life and I guess not only mine. Yes I am addicted too. I was trying to visualise this idea of online world in my paintings. How I mentioned before, two of them were based on these sketches from public transport – people connected to their world not seeing anything else than their display of smartphone. I named them *Metro* (/Subway) and *Spolu autobusem* (Together in bus). These paintings should be kind of warnings. They are pushing us to think about: Am I the one of them as well? We should all consider if we are not sometimes crossing the line of overusing smartphones. The border is really thin. We should be careful and focus on finding balance somewhere in between. I am not saying we should to stop using our smartphones. Well, it is not really possible in nowadays world. We are not using them only for our pleasure and personal communication but also for job agenda.

About the contact and connection is another pieces of this serie *Display*, first one called *Socialní síť* (Social network) and another one *My online* (Online ourselves). In paintings *Metro* and *Together in bus* we could see people in front of their smartphone display. Unlike them, these two are about the other side, from back of display. They represent the touch of display, the moment when you open you virtual world. The first one *Social network* shows the taping on screen, scrolling, finding new informations, images, new.... While we have smart phone in pocket we have constant access to all of these. Are they more important than those offline information around us? The second painting *Online ourselves* is representing connection between two people in modern world. Right hand is online, trying to connect with somebody on the left side but the left hand is fading, because the person is offline. Is the connection between them lost forever? Or will they find out way back together?

The last biggest one painting of this serie is called Offline. There is missing figure. Why? Because the display is turned off. So there is no reason to stay, just leave. The precious thing become the useless one.

This serie Display consists of 5 paintings. I used acrylics colours in first layers and then the oil paints. I painted on canvas on frames. Group of *Metro* and *Together bus* has dimensions 160x160cm, *Social network* and *Online ourselves* 75x125cm and the largest one *Offline* 195x195cm.

I also wrote poems which should support the idea and artpieces. We made recordings of recitation poems in background of city noises, to make the real atmosphere. In this project were cooperate artists : *Lucie Charouzová, Lucie Vojtíšková, Johana Ševelová, Petra Buzková, Lucie Reinišová, Bety Suchanová a Václav Pecháček a Matěj Komárek*. Also as technical support were cooperate Bety Suchanová as an editor of recordings and Jan Florián were creating QR codes and static videos for online presentation on website. QR code you can find out in attachment of this file. The link for my website is right down: <http://www.kristynasraierova.cz/video.html>.

The message of this serie is to stop sometimes. Look around. Look to the face person next to us. Listen noises worldwide instead of music. Make these moments and find the balance between our life and technology.

SEZNAM PŘÍLOH

- PŘÍLOHA 1 - Bakalářská práce – Cesta životem
- PŘÍLOHA 2 - Bakalářská práce – Cesta životem
- PŘÍLOHA 3 – Bakalářská práce – Cesta životem
- PŘÍLOHA 4 – VZ TAHY
- PŘÍLOHA 5 - Dotek
- PŘÍLOHA 6 – Černá v duši
- PŘÍLOHA 7 – NE VĚDOMOST
- PŘÍLOHA 8 - Vytěsnění
- PŘÍLOHA 9 – MĚ STO
- PŘÍLOHA 10 – *Dan Witz, Ritratto*
- PŘÍLOHA 11 – Erin Pollock, *Devices lonely together*
- PŘÍLOHA 12 - Bifido, *The Ingenious Gentleman Don Quixote of La Mancha*
- PŘÍLOHA 13 - Banksy, *Mobile Lovers*
- PŘÍLOHA 14 – Josef Bolf, *Nepatrný dosah podvědomí*
- PŘÍLOHA 15 - Jana Vojnárová, *Kuchyně*
- PŘÍLOHA 16 - Tadeáš Kotrba, *Tři principy*
- PŘÍLOHA 17 – Skica k téma město
- PŘÍLOHA 18 – Skica k téma město
- PŘÍLOHA 19 – Skica k tématu Display
- PŘÍLOHA 20 – Skica k tématu Display
- PŘÍLOHA 21 - Skica cestujících v MHD
- PŘÍLOHA 22 – Skica cestujících v MHD
- PŘÍLOHA 23 - Skica rukou
- PŘÍLOHA 24 – Skica rukou
- PŘÍLOHA 25 - Proces tvorby
- PŘÍLOHA 26 - Proces tvorby
- PŘÍLOHA 27 - Proces tvorby
- PŘÍLOHA 28 – Finální podoba děl
- PŘÍLOHA 29 – Finální podoba děl
- PŘÍLOHA 30 – Finální podoba děl

PŘÍLOHA 31 – Spolu autobusem

PŘÍLOHA 32 – Sociální sítě

PŘÍLOHA 33 – My online

PŘÍLOHA 34 - Offline

PŘÍLOHA 35 - Metro

PŘÍLOHA 36 – Básně

PŘÍLOHA 1 – Bakalářská práce - *Cesta životem*

Vlastní fotografie

PŘÍLOHA 2

Bakalářská práce - *Cesta životem*

Vlastní fotografie

PŘÍLOHA 3

Bakalářská práce - *Cesta životem*

Vlastní fotografie

PŘÍLOHA 4 – VZ TAHY

Vlastní fotografie

PŘÍLOHA 5 – Cyklus Dotek

Vlastní fotografie

PŘÍLOHA 6 – Černá v duši

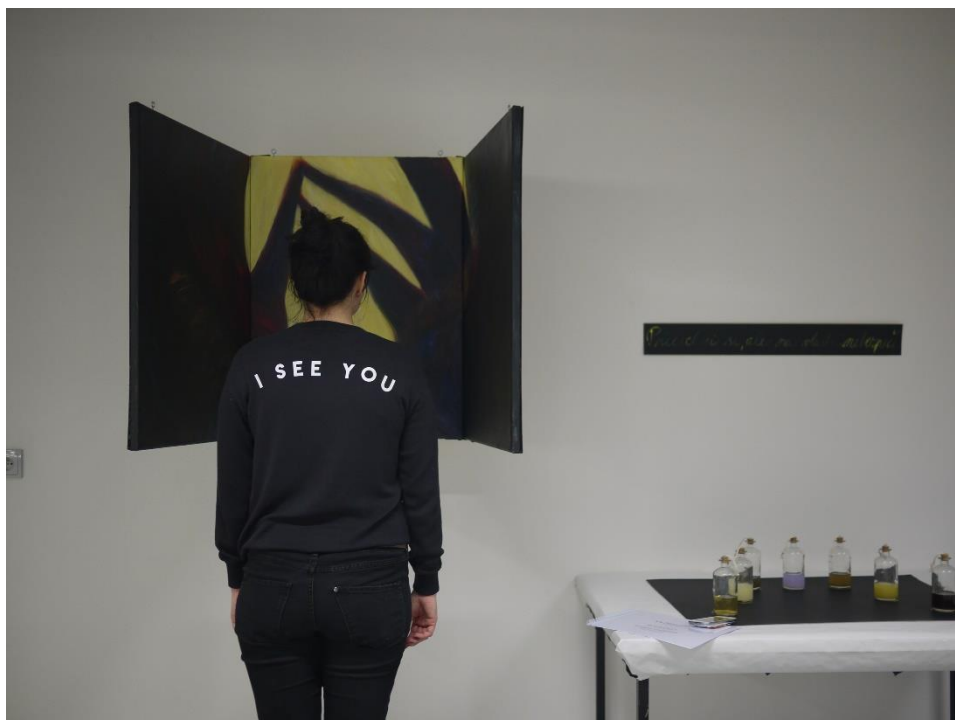
Vlastní fotografie

PŘÍLOHA 7 – ilustrace k básnické sbírce NE VĚDO MOST

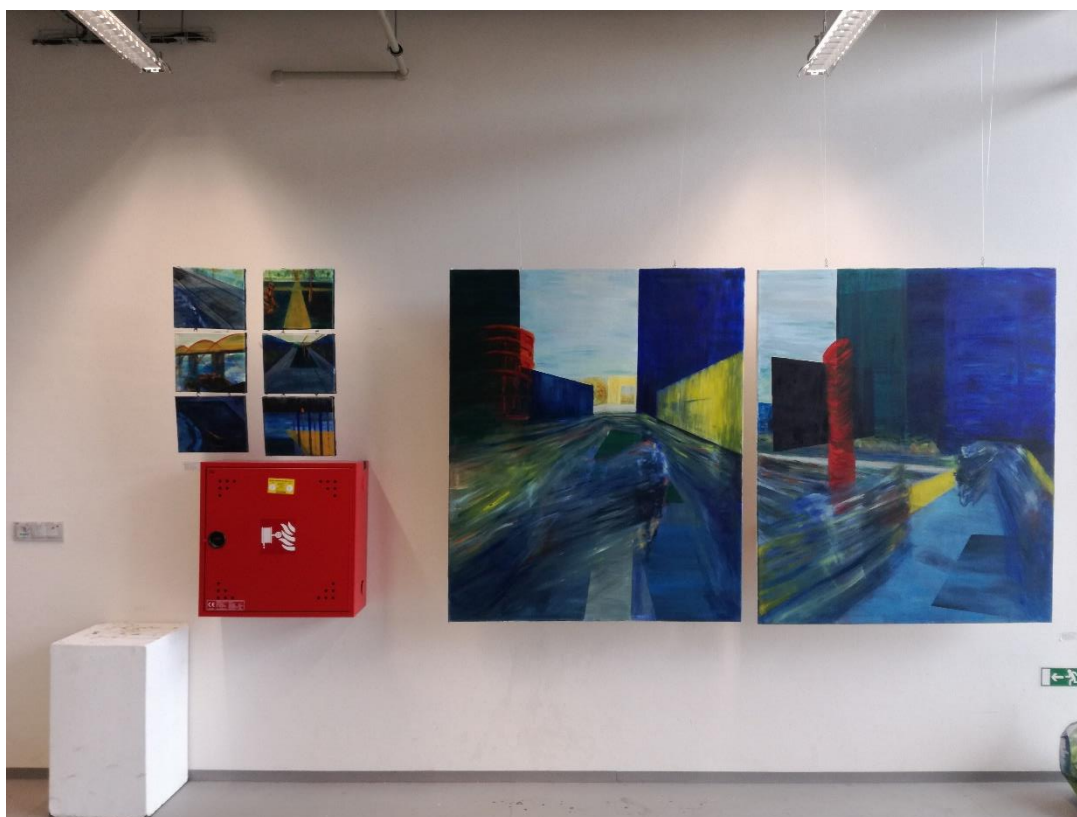
Vlastní zdroj

PŘÍLOHA 8 - Vytěsnění

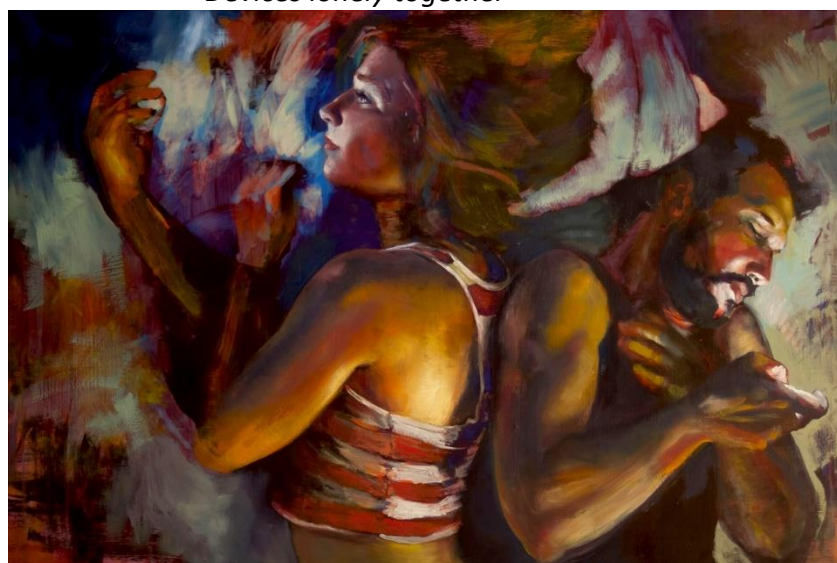
Vlastní fotografie

PŘÍLOHA 9 – MĚSTO

Vlastní fotografie

PŘÍLOHA 10 – Dan Witz, *Ritratto* PŘÍLOHA 11 – Erin Pollock, *Devices lonely together*

http://www.erinpollock.com/uploads/1/8/9/7/18970577/devices-lonely-together_orig.jpg

<http://zest.today/wordpress/wp-content/uploads/2014/08/Witz-ritratto.jpg>

PŘÍLOHA 12- Bifido,

The Ingenious Gentleman Don Quixote of La Mancha

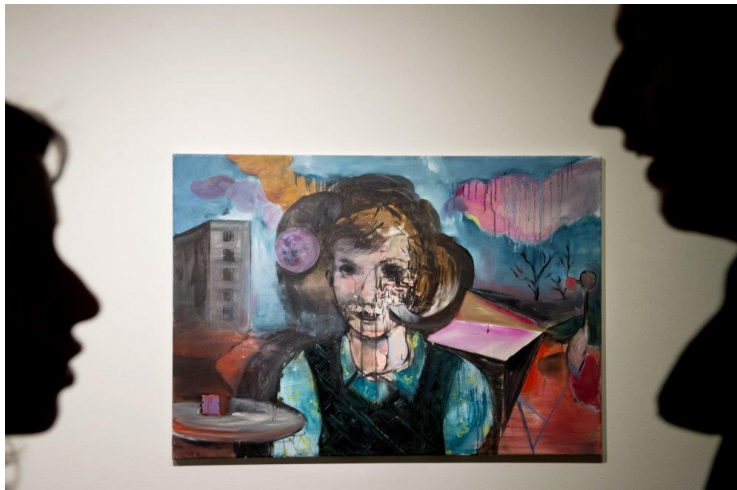
<http://www.brooklynstreetart.com/theblog/wp-content/uploads/2016/05/brooklyn-street-art-bifido-gar-gar-festival-catalonia-spain-05-16-web-6.jpg>

PŘÍLOHA 13 – Banksy,
Mobile Lovers

http://i.dailymail.co.uk/i/pix/2014/05/19/article-2632688-1E00679700000578-695_634x423.jpg

PŘÍLOHA 14 – Josef Bolf, *Nepatrný dosah podvědomí*

https://img.ihned.cz/attachment.php/150/67489150/EHJhN5sq4fW1u7xiAlyd9jVrDBTMwaS/1000x659x03d2/CR_VYTVARNE_BOLF_874.jpg

PŘÍLOHA 15 – Jana Vojnářová, *Kuchyně*

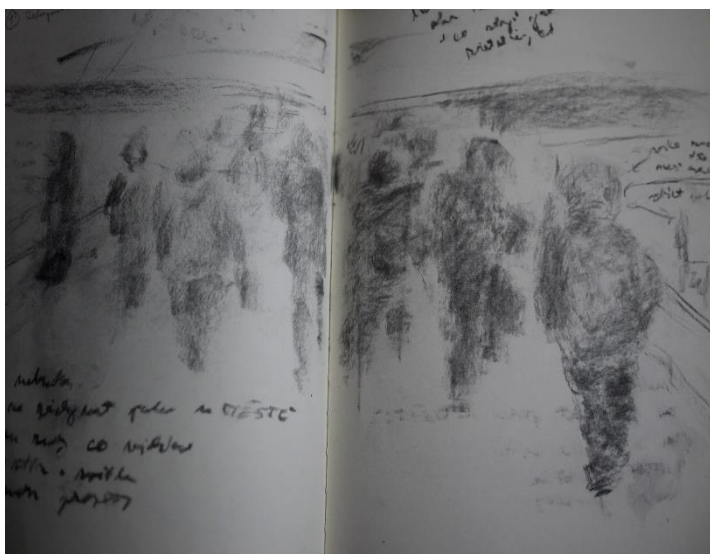
<http://janavoinarova.cz/wp-content/uploads/2016/02/zkou.jpg>

PŘÍLOHA16 – Tadeáš Kotrba, *Tři principy*

<http://kulturniprehledy.cz/wp-content/uploads/2018/02/Tade%C3%A1%C5%A1-Kotrba-T%C5%99i-principy-2.jpg>

PŘÍLOHA 21 – Skica cestujících v MHD

PŘÍLOHA 22 – Skica cestujících v MHD

Vlastní fotografie

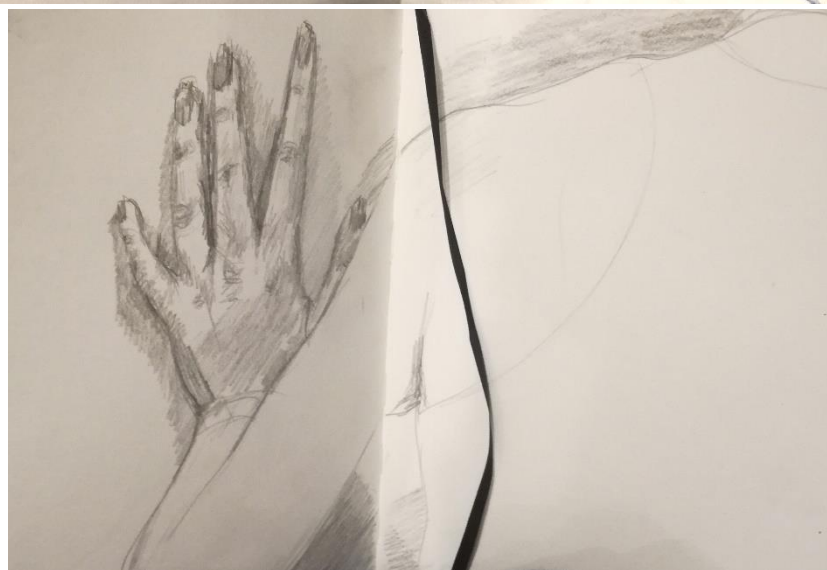
PŘÍLOHA 23-

Skica rukou

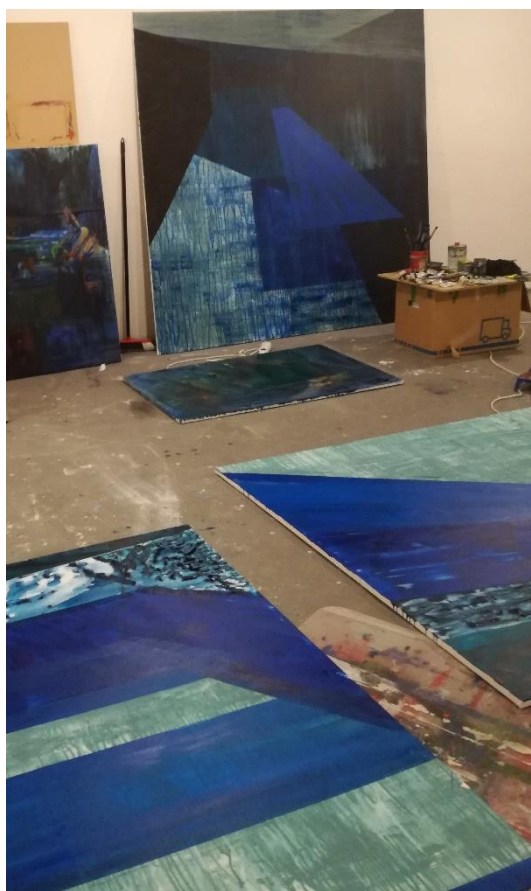
PŘÍLOHA 24-

Skica rukou

Vlastní fotografie

PŘÍLOHA 25 – Proces tvorby

PŘÍLOHA 26 - Proces tvorby

Vlastní fotografie

PŘÍLOHA 27 - PROCES TVORBY

PŘÍLOHA 28, 29, 30- Finální podoba děl

Vlastní fotografie

PŘÍLOHA 31 – Spolu autobusem

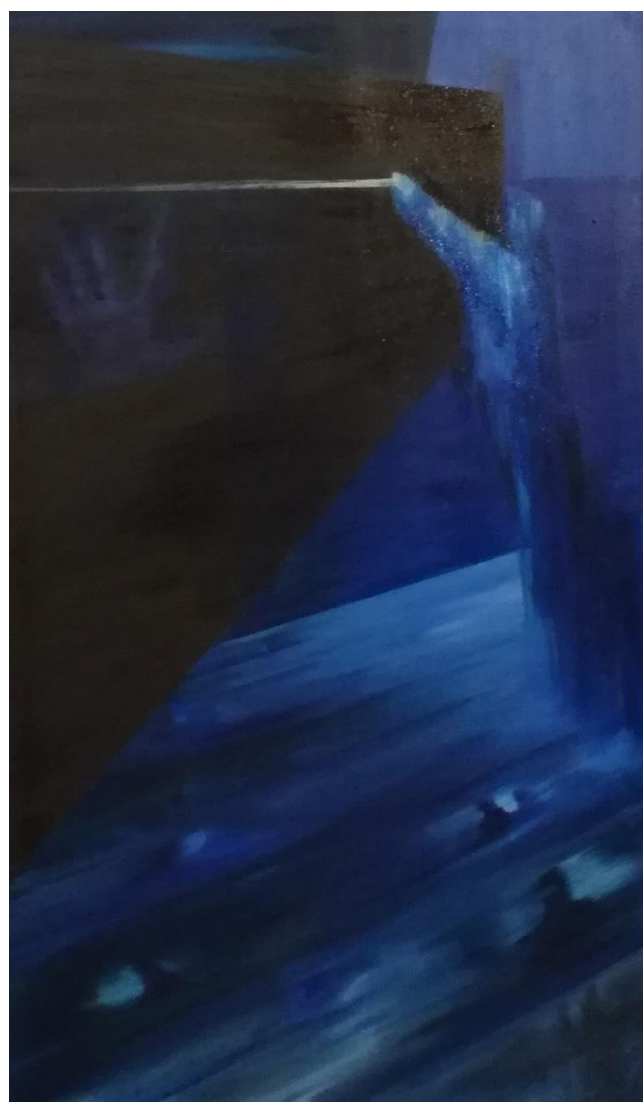
Vlastní fotografie

PŘÍLOHA 32 – Sociální sítě

PŘÍLOHA 33 – My online

Vlastní fotografie

Vlastní fotografie

PŘÍLOHA 35 – Metro

Vlastní fotografie

PŘÍLOHA 36 – Básně

Metro

Neslyším,
Nevidím,
Neposlouchám,
Nevím kde jsem,
Kam směřuji,
Ztratila jsem se ve
virtuálním světě,
Ve skříňce plné
vzpomínek,
Tluče mi hranaté srdce,
A žilou prochází mi
připojení.
Co když rozbije se?
Hranaté srdce rozpadne se
na kusy.
Z černého drahokamu,
Stane se bezcenný kámen.
Je můj virtuální svět
mrtev?
Rozplyne se můj život
spolu s daty?
Jaký pavouk přede tuhle
síť,
Jaké mouchy do ní chytá?
Jsme chyceni?
Polapeni?
Co stane se, když protrhne
se síť?
Přestaneme být
propleteni,
Skončí tím naše spojení?
Zapomene na nás svět?
Kdo je ten velký pavouk,
Který nás do síti chytá?

Sociální síť

Neustálý přístup
k informacím,
Se ztrátou signálu,
Ztrácíš informace.
Co ti uniká?
Online svět je pryč
jsi nucen rozhlédnout se
kolem sebe,
vstřebat informace
každodenního světa.
Co víc je reálné,
svět kolem nás
Nebo ten za displejem?
Když zapomínáme, jak
vypadáme šťastni,
Otevíráme ty černé
skříňky,
Hledáme šťastné
vzpomínky.
Naše online podoby jsou
šťastnější,
Než my skutečně.
Stačí nám to?
Nebo to chceme
doopravdy,
Tady a teď?
Alespoň na chvíli,
Zapomeňme na ně,
A žijme světem kolem nás.
Nenechme se pohltnit
Tím lákavým světlem
displeje,
Ten jednou zhasne
A co pak my?

My online

Seznámili jsme se online,
Teď občas vyčítám ti,
že na displej koukáš víc
než na mě.
Někdy sedíme vedle sebe,
Každý připojen ke své
černé díře,
každý v jiném virtuálním
světě.
Nepovídáme si nahlas,
Ale tiše,
Online,
ve své síti.
Místo v očích,
Čteme na displeji řádky.
Neustálý souboj o
pozornost.
Pojď se mnou žít offline,
Odložíme skříňky stranou,
Zapomeneme na ně.
Pocítíme vůně,
Vzduchu,
Nás.
Uslyšíme hluk
a ticho kolem nás,
uslyšíme sebe.
Jsme ztraceni oba dva,
Dokud se navzájem
nevytrhnem(e),
Ze sítě.

Spolu autobusem

Všichni přítomně
nepřítomní,
v jednom autobuse,
ale každý ve svém světě.
Naše oči připoutané
k rukám,
V nich sevřenou tu věc,
Černou skříňku.
V ní Připojení k těm
světům,
nasloucháme každý tomu
svému,
sluchátka v uších,
tlumí ruch světa kolem
nás.
Lidé nastupují,
vystupují,
Bez povšimnutí.
Ze světa stává se jen šum,
Vytěsňujeme ho.
Stávají se z nás virtuální
osoby
Označené pár písmeny
Které považujeme za své
jméno
Produkujeme řádky znaků
Kdo rozluští je?
Kdo přijímá je?
Virtuální lidé,
Kteří se nám dostali pod
kůži.
Nepišme,
Co bychom neřekli,

Říkejme,
co bychom psali.
Vyřkněme svá slova
nahlas,
nebo je navždy
uschovíme v sobě.
Nežli dotek displeje,
To radši ten opravdový.
Realita dává polibky
i facky.
Poslouchejme hlasitost
V tichosti
A Ve spánku
Hluk.
Naslouchejme barvám
hlasů
A malujeme s nimi svojí
realitu.
Poslouchejme hlas světa,
Učme se jeho řeči,
Zeptejme se ho,
Třeba nám odpoví.

Offline

Psaly si
A nedohodly.
Ztratily kontakt
v online světě.
Bez možnosti spojení,
Bez odpovědi,
Čeká,
Každá jinde.
Zbylo jen prázdno,
odešly,
v jednom se hovor těžko
vede.
Vybitý telefon
Epitaf jejich setkání
zbyla jen černá,
Ztratila smysl
není důvod zůstat
Jen odejít.

Autorské texty